

Koncert koji bi trebalo ponoviti

Glazba: Svečani koncert Zagrebačkih solista u povodu 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Zdenka WEBER

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u svojoj je svečarskoj godini obilježavanja 150. obljetnice postojanja u utorak organizirala svečani koncert s djelima redoviti članova Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju koji je održan u Preporodnoj dvorani palače Narodnoga doma na zagrebačkom Gornjem gradu. Trebalo je dati prigodu za nastup jednom od najstarijih hrvatskih komorno-glazbenih ansambala, Zagrebačkim solistima, jer je to bila mogućnost da se čuje birani program skladbi koje su upravo tom uglednom sastavu gudača posvetili aktualni hrvatski akademici s područja glazbe. I dobro je da je taj nastup bio upriličen, jer imalo se što i čuti.

Na programu je bila Muzika za gudače Frane Paraća (1948.), Varijacije za flautu i jedanaest gudača Rubena Radice (1931.), Koncert za gitaru i gudački orkestar Anđelka Klobučara (1931.), Andantino za čembalo i gudače Marka Ruždjaka (1946.), Koncert za violončelo i gudače Pavla Dešpalja (1934.) i na kraju još Paraćev Koncert za violinu, violu i gudački orkestar. Osim što su to redom akademici, sve te skladatelje povezuje još jedna akademija, naime Muzička akademija u Zagrebu, na kojoj su svi završili visokoškolski studij, a bili su ili još jesu njezini redoviti profesori, Radica i Parać i s ispunjenim mandatima njezinih dekana. To postaje važno želi li se naglasiti kontinuitet zagrebačkih skladateljskih škola s prednaci- ma visoko postavljenih zahtjeva za profesionalizmom, dakle s prednaci- ma savladanog skladateljskog zanata i razvoja pojed-

načnih talenata na zasadama baštinjene europske tradicije. Doista, nitko nam ne osporava ukorijenjenu pripadnost europskom kulturološkom krugu, ali kada je riječ o skorom pristupanju Europskoj uniji, o čemu je u pozdravnom slovu govorio i predsjednik HAZU akademik Žvonko Kusić, nije na odmet tu činjenicu i primjerom osvijestiti. Naime, svečani je koncert u uglednoj dvorani sa svim elementima vanjskih i sadržajnih spojnica gotovo gromoglasno, kao što su to bili i prvi taktovi nadasve vitalne Paraćeve Muzike za gudače, potvrđivao da smo nazočili glazbenom događaju za koji bismo samo mogli poželjeti da ga Zagrebački solisti mogu ponoviti u bilo kojoj prestižnoj koncertnoj dvorani bilo koje svjetske metropole. I mogli bismo biti ponosni. Dakako, to

Istinsko biserje: S koncerta u Preporodnoj dvorani Narodnoga doma u Zagrebu

rađa misao je li dovoljno činjeno za afirmaciju glazbe hrvatskih skladatelja u svijetu, ali to je već drugo (nerijetko bolno) pitanje. Predstavljena ostvarenja, čiji se raspon nastanka proteže od 1955. (Radica) do 2008. godine (Paraćev Koncert), zajedno sa svim posebnostima svake od skladbi unutar pojedinačnog skladateljskog opusa, upozorila su da posebno na polju koncertantne glazbe raspoložemo istinskim biserjem u kojemu vrsni solisti mogu iskazivati jednako tako visoke standarde interpretativnoga umijeća. To su potvrdili flautistica Ana Benić, gitarist Darko Petrinjak, čembalist Pavao Mašić, violončelist Pavle Zajcev, violinist Borivoj Martinić-Jerčić i violist Aleksandar Milošev. Svi su oni pažljivo uvježbali solističke dionice iskazujući virtuozi- tet predložaka kao i vlastite izvođačke sposobnosti u pravome svjetlu. Kako je riječ o skladbama koje su već poznate za hrvatsku suvremenu glazbu zainteresiranoj javnosti, a i snimljene su za potrebe radija i na nosačima zvuka, novinski članak ne podnosi detaljnije analize djela (dokumentaciju pruža iscrpna popratna programska knjižica urednice Erike Krpan). Pa ipak izdvojamo Dešpaljev skladateljsko-tehnički razrađen i energični Koncert za violončelo iz 2000. godine u izvršnoj interpretaciji Pavla Zajceva i ingeniozni spoj oblikovne tradicije i osuvremenjenoga gudačkog zvuka u Paraćevu Koncertu za violinu, violu i gudački orkestar (ne ko- ketira li skladatelj i s folklorom dalmatinskoga zaleđa?) u angažiranom izvođenju Martinića-Jerčića i Miloševa. U tim je djelima osobito do izražaja dolazila vitalnost glazbenih idioma čija je neopterećenost u zamahu inspiracije potaknuta nGlazbaaslijeđem njihova glavna odlika. I kako sada od nacionalnoga ponosa dospjeti do svjetske reputacije? Neophodno je potrebno tome posvetiti više pažnje. Loptica za ispunjenje te želje svakako je i u rukama Zagrebačkih solista.